

Utólagos tájékoztató az EqualStrength kutatás terepkísérleti moduljáról

Lehetséges, hogy Önök is találkoztak a kutatásunkkal

2023 és 2026 között a Budapest Intézet az európai [EqualStrength nemzetközi kutatási projekt](#) keretében a romákkal szembeni megkülönböztetés különböző formáit vizsgálta Magyarországon, Csehországban és Spanyolországban. A kutatás szigorú etikai elveket követve zajlott (Etikai engedély száma: ELTE PPK 2023/418), amelynek utolsó pontja az utólagos tájékoztatás.

A kutatás részeként olyan bölcsődéket (2024), munkáltatókat (2025-2026), és lakáskiadókat (2025) kerestünk meg, amelyek nyilvánosan elérhető bölcsődei férőhelyre vonatkozó információt, álláshirdetést vagy lakáshirdetést tettek közzé. Elképzelhető tehát, hogy az Önök szervezete vagy intézménye is kapott olyan megkeresést, amelynek valódi kutatási céljáról akkor még nem tudott.

Mi volt a kutatás célja?

A kutatás azt vizsgálta, hogy tapasztalható-e különbség az egyébként azonos feltételekkel rendelkező, de eltérő etnikai háttérű jelentkezők kezelésében.

A vizsgálat három területre terjedt ki:

- **munkaerőpiac** – álláspályázatok;
- **lakhatás** – kiadó lakás iránti érdeklődés;
- **bölcsődei ellátás** – bölcsődei férőhelyek utáni érdeklődés.

A kutatás egyik fontos célja annak megértése volt, hogy az élet különböző területein tapasztalható esetleges hátrányok hogyan kapcsolódhatnak egymáshoz. Például a munkához, lakhatáshoz vagy bölcsődei ellátáshoz való hozzáférésben tapasztalt akadályok összeadódva nagyobb mértékben korlátozzák-e egy roma család lehetőségeit.

Hogyan működött a vizsgálat?

A kutatás során írásban kerestük meg a munkáltatókat és szolgáltatókat. A megkeresések minden lényeges szempontból azonosak voltak, egyetlen kivétellel — az etnikai háttérre utaló információt véletlenszerűen tartalmazták az üzenetek. Így meg tudtuk állapítani, hogy a nem roma nevű, de máskülönb azonos tulajdonságokkal rendelkező érdeklődőkhöz képest a roma nevű jelentkezők más válaszokat kapnak-e. A módszer lényege, hogy nagyszámú, egymással összehasonlítható megkeresésre adott válaszokat vizsgálunk, így olyan mintázatok is mérhetővé válnak, amelyek egyedi esetekből nem lennének azonosíthatók.

Minden munkáltatónak és szolgáltatónak csak egy üzenetet küldtünk, így a kutatásból az egyedi válaszadókra vonatkozóan semmilyen következtetés nem vonható le. A kutatás célja nem az volt, hogy egyes munkáltatókat,

lakáskiadókat vagy bölcsődéket minősítsen vagy megvádoljon. A válaszokat összesített adatokként elemeztük, és az eredmények alapján társadalmi szintű jelenségeket vizsgáltunk.

Miért volt szükség erre a kutatási módszerre?

A diszkrimináció gyakran nehezen mérhető. Egy jelentkező például nem feltétlenül tudja meg, hogy miért nem kapott választ egy álláspályázatra, vagy miért nem tudott lakást bérelni. Hasonlóképpen, egy család sem mindig tudja megállapítani, hogy egy bölcsődei férőhely elutasítása mögött milyen szempontok álltak.

A teszteléses módszer lehetővé teszi, hogy a kutatók kontrollált körülmények között hasonlítsák össze a reakciókat, és ezáltal pontosabban mérjék az esetleges különbségeket.

Adatkezelés

A megkeresett szereplők adatait és az üzenetek tartalmát bizalmasan kezeljük, biztonságos módon tároljuk és harmadik félnek nem adjuk át. A kutatási eredményeket kizárólag összesített formában közöljük, az egyes munkáltatók, lakáskiadók vagy bölcsődék nem azonosíthatók a publikált eredményekből.

Az EqualStrength projektről

Az [EqualStrength \(Projektszám: 101094527\)](#) egy nemzetközi, a **Horizon Europe** program által támogatott kutatási projekt volt, amelyben 9 országot lefedve 10 európai kutatóintézet és egyetem működött együtt. A projektben Belgium, Csehország, Írország, Hollandia, Magyarország, Nagy-Britannia, Németország, Spanyolország és Svájc vett részt. A projekt 2023. áprilisa és 2026. márciusa között valósult meg.

A Budapest Intézet a magyarországi kutatásban a foglalkoztatás, a lakhatás és a bölcsődei hozzáférés területén vizsgálta a romákkal szembeni megkülönböztetést. A magyarországi eredmények a projekt nemzetközi kutatásának részét képezik, így más európai országok tapasztalataival is összehasonlíthatók. Az eredményeket szakmai közleményekben és a [Budapest Intézet honlapján](#) is közzétesszük.

További információ és kapcsolat:

Kérdés esetén kérjük, forduljon a magyar kutatás vezetőjéhez, Simonovits Borbálához az alábbi e-mail-címek egyikén: simonovits@budapestinstitute.eu, simonovits.borbala@ppk.elte.hu

Budapest Intézet - Scharle Ágota, email: agota.scharle@budapestinstitute.eu

A projekttel kapcsolatos további információk az alábbi linkeken érhetők el:

<https://budapestinstitute.eu/index.php/projektek/adatlap/equalstrength/hu>

https://budapestinstitute.eu/index.php/esemenyek/adatlap/eqst_roma_workshop_2026march/hu

További források:

European Commission. 2021. "Ethics in Social Science and Humanities": https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/horizon/guidance/ethics-in-social-science-and-humanities_he_en.pdf

Zschrnt, Eva. 2019. "Research ethics in correspondence testing: An update." Research Ethics, 15(2): 1–21. <https://doi.org/10.1177/1747016118820497>

